

Den næste dag på dagsordenen var:

**41) Anden behandling af lovforslag nr. L 236:
Forslag til lov om butikstid m.v.**

Af erhvervsministeren (Mimi Jakobsen).
(Fremsat 21/4 95. Første behandling 27/4 95.
Betænkning 29/5 95).

Der var stillet 26 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg vil gerne sige, at ændringsforslagene efter vores opfattelse er udtryk for væsentlige forbedringer. I virkeligheden ophæves lukkeloven nu på alle hverdage, hvis vi ser på de ændringsforslag, som ligger her fra regeringspartiernes side.

Alle hidtil lovlige dispensationer gøres nu permanente med en enkelt undtagelse. Og det betyder meget for sommerhusområder, for grænseområder, for jernbanestationer og for busterminaler. Lejlighedstilladelserne kommer med, og der bliver oven i købet mulighed for, at man også kan købe blomster om søndagen.

Alt det er selvfølgelig godt. Det synes vi er fint. Vi er meget tilfredse med, at lukkeloven i virkeligheden bliver ophævet på alle hverdage. Det synes vi er et meget værdifuldt skridt i den rigtige retning.

Til gengæld mener vi, det er noget mismask, der gennemføres om søndagen. Vi mener grundlæggende, at det er forkert, at samfundsmagten skal bestemme, hvem der skal have lov til at holde åbent, hvad de må handle med og hvornår. Den slags reguleringer hører efter vores opfattelse ikke hjemme i et frit samfund i 1995.

Derfor har vi stillet en række ændringsforslag, der i virkeligheden indebærer det samme, som ligger i vores oprindelige forslag, L 7, nemlig en total ophævelse af lukkeloven.

Vi stiller en række ændringsforslag til regeringens udspil, hvis konsekvenser i virkeligheden indebærer det samme, nemlig at vi slipper af med disse reguleringer. Vi håber meget på, at

Folketingets flertal vil bakke op om disse forslag, og vi ser frem til den afstemning, som må komme her.

Naturligvis er vi tilfredse med, at vi igennem udvalgsarbejdet har fået løst mange problemer for mange dele af landet. Nu ser jeg, at hr. Risgaard Knudsen har indfundet sig i salen, og jeg mindes den deputation, der kom fra Frederikshavn, og som jo var meget markant: man risikerede at gå glip af en omsætning på 200 mio. kr., hvis det oprindelige forslag blev vedtaget. Jeg tænker på de problemer, som Løkken-Vrå Kommune gjorde opmærksom på, for slet ikke at tale om hovedstaden, Cityforeningen, grænselandet, tusindvis af turiststeder, sommerhusområder, landkøbmænd, trafikknudepunkter osv. Mange steder i landet får man nu forbedringer i forhold til det oprindelige forslag. Og det er vi naturligvis glade for.

Jeg er også tilfreds med, at vi gennem vores mange spørgsmål har fået en afklaring af en række problemer om mobile forretninger, som man vist ikke rigtig havde tænkt på - der sælges jo også noget i fly, tog, færger osv. - og med hensyn til de ekspropriative problemer osv.

Det er også vigtigt at understrege, at der nu er skabt en måneds ekstra frist for de handlende, som ønsker at få kommunernes dispensation fra lukkeloven. Nu gælder det om at få ansøgningerne af sted til kommunekontoret og få dem behandlet i kommunen inden den 1. juli, så de dispensationer, som man med rimelighed kan få igennem, også bliver gennemført.

På et område, som ganske vist ikke direkte er fastsat i loven, er der fortsat en uklarhed - jeg tænker på bemærkningerne i lovforslaget om de unges arbejdsvilkår og beskæftigelsesvilkår. Jeg vil derfor gerne benytte lejligheden til at spørge ministeren, hvilke vilkår der nu vil gælde for de unge i aftentimerne og i weekendtimerne.

Til slut vil jeg glæde mig over, at vi er kommet så vidt, at vi nu kan sige, at vi afskaffer en stor del af den eksisterende lukkelov. Det er vi i Venstre meget tilfredse med. Der er endnu lidt tilbage, det må vi tage næste gang.

Pernille Sams (KF):

Som jeg sagde under førstebehandlingen, er vi ikke spor begejstrede over regeringens lukkelovsændring. Nu ligger der så en hel stribe ændringsforslag, og jeg vil ikke undlade, inden jeg kommenterer regeringens forslag, at slå et slag for vores egne ændringsforslag, som vil eliminere de omsætnings- og weekendproblemer, der opstår i kølvandet på regeringens lov.

Desværre ser det ikke ud til, at vores ændringsforslag bliver vedtaget; men slå et slag har man jo altid lov til.

Retfærdighedsvis må vi i dag anerkende, at regeringen faktisk har lyttet til os og andre og har imødekommet en række af de konkrete problemer, som var i det oprindelige forslag. Derfor er der også flere af ændringsforslagene, som vi stemmer for.

Det er f.eks. et fremskridt i forhold til regeringens oprindelige forslag, at de forskellige lovlige dispensationer, der er givet, nu bliver gjort permanente. Det gælder bl.a. i grænselandet, i sommerhusområderne m.v., hvor vi har lagt megen vægt på, at man ikke skulle trække tæppet væk under de butikker, som var etableret i henhold til forskellige lovlige dispensationer.

Det er ligeledes positivt, at man undtager købmænd i tyndt befolkede områder fra week-endrestriktionerne. Det er godt, at blomsterhandlerne igen må sælge blomster om søndagen, det er godt, at der nu igen skal gives lejlighedstilladelser, det er godt, at problemerne omkring butikkernes beliggenhed i forhold til havnematriklen har fundet en afklaring, osv.

Jeg vil derimod ikke lægge skjul på, at vi ikke er spor begejstrede for ændringsforslaget, som pludselig indskrænker omsætningsmuligheden fra 15 mio. kr. til 10 mio. kr. årligt. Det er den modsatte vej af det, vi ønsker, og det er en helt unødvendigt restriktiv holdning.

I Det Konservative Folkeparti mener vi slet ikke, der bør fastsættes en bestemt grænse. Det er en direkte negativ måde at motivere butikker på. Hvis man laver en rigtig god kvalitetsbutik, som kunderne kan lide at handle i, så skal man pludselig lukke, fordi man når 10 mio. kr. i årsomsætning, og så får konkurrenterne med de mindre efterspurgte butikker lov til at overtage markedet. Det er i hvert fald ikke en erhvervs-politik, som Det Konservative Folkeparti ønsker at lægge navn til, og det er stik imod vores holdning, at noget sådant skal gennemføres.

Hvad der sætter reglen endnu mere i relief er, at vi i udvalget er blevet præsenteret for konkrete eksempler på moderne, veldrevne kiosker, som i dag må holde åbent om søndagen, men som efter det nye forslag falder for omsætningsgrænsen. Det er dybt beklageligt at lave så restriktive regler, som i princippet trækker tæppet væk under en hel del danske familier, og derfor vil jeg også sige klart, at Det Konservative Folkeparti ikke ønsker nogen omsætningsgrænse. Men hvis der skal være en grænse, bør den fastsættes højer end ved de 10 mio. kr.

Tallet 12,5 mio. har været fremme, og erhvervsministeren har åbnet mulighed for, at det måske kunne blive en realitet som det yderste, regeringen kan strække sig til. Jeg vil gerne sige på forhånd, at selv om vi er imod faste grænser overhovedet, så opfatter vi dog en grænse ved 12,5 mio. kr. som bedre end en grænse ved 10 mio. kr., fordi det er en forhøjelse af grænsen, som dermed giver flere butikker manøvrerfrihed og flere butikker mulighed for at holde åbent, og det finder vi positivt.

Endelig er der et ændringsforslag, som jeg vil bede ministeren om en lille smule opklaring i forhold til. Det er ændringsforslag nr. 13, hvor der står, at det nævnte beløb reguleres årligt pr. 1. januar i overensstemmelse med stigningen i Danmarks Statistiks forbrugerprisindeks respektive detailomsætningsindeks.

Ordet respektive siger jo ikke andet, end at det er de to begreber, man skal forholde sig til. Men her vil jeg bare bede ministeren om at bekræfte, at denne lidt kryptiske formulering betyder, at det er det til enhver tid største af disse to beløb, der skal reguleres med. For det mener jeg ikke fremgår hverken af ændringsforslaget eller af bemærkningerne, og i fremtiden, når der skal laves de årlige reguleringer, vil det være vigtigt at vide, om det er det største eller det mindste eller et ligegyldigt beløb, man skal bruge. Jeg synes, det er vigtigt for den fremtidige administration af loven at vide det.

(Kort bemærkning).

Lotte Henriksen (S):

Der er ikke nogen tvivl om, at netop omsætningsgrænsen er det, der er det vigtige, når vi i en diskussion om lukkeloven samtidig ønsker at begrænse åbningsmulighederne om søndagen. Så bliver man nødt til at finde en eller anden måde at lave en begrænsning på, og den ligger i det pågældende lovforslag i omsætningsgrænsen.

Vi har fundet, at det var rigtigt at finde et skæringspunkt, og derfor er der stillet forslag om 10 mio. kr. i forhold til det oprindelige forslag om 15 mio. kr., bl.a. for ikke at opdele en hel butiksgruppe i to.

Jeg må sige, at vi selvfølgelig er klar over Venstres og De Konservatives generelle holdning til en liberalisering af lukkeloven, men vi opfatter også det signal, der her er givet fra De Konservative, som et positivt signal om også at tage et medansvar for den konkrete omsætningsgrænse og også som en erkendelse af, at en

omsætningsgrænse er nødvendig, når vi nu ifølge lovgivningen skal holde lukket om søndagen. Med den begrundelse vil jeg også gerne tage forslaget tilbage til udvalget efter afstemningen ved andenbehandlingen.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Jeg er nødt til at anholde ordvalget. Jeg har ikke spor imod, at forslaget går tilbage til udvalget, og jeg har også sagt, hvad jeg mener om de 12,5 mio. kr. – jeg vil henvise til det, jeg sagde i mit første indlæg – men det er ikke et spørgsmål om, at vi ønsker at tage et medansvar for den konkrete valgte omsætningsgrænse.

Som jeg sagde før, er det helt oplagt, at vi ikke mener, der burde være nogen omsætningsgrænse. Vi mener, det er helt urimeligt, at man lægger den slags barrierer for butikker. Men hvis der absolut skal være en omsætningsgrænse, hvis regeringen tvinger en omsætningsgrænse igennem, så har vi i Det Konservative Folkeparti den holdning, at jo større omsætningsgrænsen er, jo bedre. Derfor er det ikke et spørgsmål om, at vi gerne vil være med til at lave en omsætningsgrænse, men vi vil gerne medvirke til at forhøje omsætningsgrænsen, sådan at flere butikker får størst mulig frihed.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Det er decideret sort tale, der nu kommer fra både Socialdemokratiets ordfører og fra den konservative ordfører.

Jeg skal minde om, at det oprindelige forslag opererede med en omsætningsgrænse ved 15 mio. kr. og et dagligvarebegreb på totredjedel af den årlige omsætning. Det er nu blevet ændret via et ændringsforslag fra ministeren til at være en omsætningsgrænse ved 10 mio. kr.

Jeg vil gerne spørge: Er det ved at blive ændret nu? Det har jo længe været sådan, at der har været en slags ikkeforlig mellem regeringen og Venstre og De Konservative på dette punkt, som, så vidt jeg kan bedømme, har betydet, at man har koordineret sin stemmeafgivning og fra regeringens side har givet indrømmelse på indrømmelse til Venstre og De Konservative, uden at Venstre og De Konservative har haft mod og mandshjerte til alligevel at tage et medansvar.

Og nu foregår der så sort tale fra Folketingets talerstol om omsætningsgrænsen. Kunne vi ikke godt få et klart svar fra Socialdemokratiets ordfører: Betyder det, at der nu er ved at ske endnu

en ændring af omsætningsgrænsen? Er det det, der ligger i fru Lotte Henriksens bemærkninger? Og i givet fald, hvad går den så ud på? Det kunne da være nyttigt for debatten at få bare en smule klarhed over, hvad der sker, sådan at det hele ikke sker i gedulghed med Venstre og De Konservative, som alligevel ikke vil tage et medansvar.

(Kort bemærkning).

Lotte Henriksen (S):

Det har vi bedt om en udvalgsbehandling for at få afklaret.

Det er klart, at vi, så vidt det overhovedet er muligt, ønsker at få den bredest mulige opbakning også til den omsætningsgrænse, som vi mener er nødvendig. Det er også det, der er begrundelsen for, at vi mener, det kan være nødvendigt med endnu en drøftelse i Erhvervsudvalget af netop dette spørgsmål.

Jørn Jespersen (SF):

Det lovforslag, der er til anden behandling her i dag, er resultatet af et meget dygtigt lobbyarbejde udført af tankstationer og døgnkiosker i dette land, som åbenbart er i stand til at øve en meget stor indflydelse på et meget bredt flertal her i Folketinget og påvirke lovgivningen ganske voldsomt.

I SF mener vi, at hele den procedure, vi har været igennem lige fra valget omkring lukkeloven, er en uanstændig farce. Vi er meget vrede over den procedure, som også det foreliggende lovforslag bliver behandlet efter. Vi mener, det er noget sjusk. Vi mener, det er dårligt belyst. Vi mener, det sker i lukkethed. Vi mener, det er uværdigt for folkestyret.

Vi må konstatere, at de sidste svar på de udvalgsspørgsmål, som er blevet stillet, blev afleveret til udvalget i går, og det er mildest talt ikke særlig oplysende svar, der er tale om. Der er f.eks. tale om, at når vi spørger, hvordan det vil påvirke butiksstrukturen og beskæftigelsen, så henviser man til et andet svar, og når man blader tilbage i svarbunken for at finde det, så står der ikke spor om beskæftigelseskonsekvenser og butiksstrukturudvikling. Til gengæld henvises der til et tredje svar, hvor der slet ikke står noget, men hvor der henvises til et fjerde svar, som oplyser, at man vil foretage et udredningsarbejde for at få belyst konsekvenserne for butiksstruktur og omsætning.

Når det hænger sådan sammen, synes vi, der havde været en smule mere ræson i at foretage

udredningsarbejdet først og så lovgive, når man havde et nogenlunde sikkert grundlag at gøre det på. Men vi må altså konstatere, at man går modsat frem. Først lovgiver man, og bagefter undersøger man konsekvenserne.

Vi kan også konstatere, at der er kommet ændringsforslag fra regeringen indtil sidste øjeblik. Der kom ændringsforslag så sent som i går, og jeg kan nu forstå, uden at det bliver sagt klart af Socialdemokratiets ordfører, at vi har flere ændringsforslag i vente. Der kommer altså også ændringsforslag mellem anden og tredje behandling. Jeg kan høre på bemærkningerne her, at der er tale om et ændringsforslag, som lander på en tredje omsætningsgrænse.

Jeg må altså konstatere, at da vi havde første behandling af dette forslag, var regeringen helt fast i kødet på, at 15 mio. kr. og dagligvarebegrebet var det rigtige. Det var det gyldne snit. Det passede lige med de søjler, man havde tegnet i ministeriet.

Et par uger efter var det 10 mio. kr. efter grundige beregninger, og man kan også se af svarene på vores spørgsmål, at der er foretaget et meget grundigt arbejde i Erhvervsministeriet. Det står der klart, og når Erhvervsministeriet selv siger, at det er et grundigt arbejde, så er det selvfølgelig et grundigt arbejde. Og på den baggrund er man altså kommet frem til, at 10 mio. kr. i omsætningsgrænse var det rigtige.

Nu forstår jeg, at et nyt grundigt udredningsarbejde i Erhvervsministeriet har ført frem til, at 10 mio. kr. heller ikke er det helt rigtige.

Jeg vil håbe, at man når at få lavet de præcise beregninger, inden loven bliver vedtaget. Eller også skulle man alternativt bede embedsmændene om at holde op med at regne, efter at loven er vedtaget, for tænk nu, hvis de kom til et fjerde resultat bagefter.

Jeg har indtryk af, at det, der er sket her, er, at i seks måneder har repræsentanter for 300.000 butiksansatte sendt deputation på deputation til Folketinget og bedt for deres liv for at bevare bare nogenlunde anstændige arbejdsvilkår. Der har været repræsentanter for landets slagtermestre, ostephandlere, fiskeforretninger og cykelsmede for at bede for deres liv om, at man bevarede den lukkelov, der var.

Det har ikke gjort indtryk på regeringen. Det har ikke gjort indtryk på Venstre og De Konservative, selv om man skulle tro, at det var de partiers traditionelle bagland. Det har intet indtryk gjort.

Det, der derimod gør indtryk, er åbenbart, når 7-Eleven, et multinationalt amerikansk ejet døgnkioskædefirma, stiller op mandag i Folketingets Erhvervsudvalg. Så bliver der arbejdet om natten i Erhvervsministeriet, og så ligger der ændringsforslag dagen efter. Hvad et multinationalt amerikansk firma kan, overstiger altså i hastighed og konsekvens langt, hvad den samlede detailhandel og hvad de samlede butiksansatte i Danmark kan formå at påvirke regeringen og Venstre og De Konservative til. Det er beskæmmende.

Vi må også konstatere, at det her er en lov, der trådte i kraft den 1. oktober 1994. Der bliver så henvist til, at det lå i regeringsgrundlaget, at der skulle ske ændringer. Det er rigtigt. Til det har vi fra SF's side hele tiden sagt, at hvis det, man ville, og det, som man lagde op til i regeringsgrundlaget, var at lave mindre justeringer i sortimentslisten, så kunne man trygt komme til os. Det ville vi gerne medvirke til.

Der har ikke været én eneste kontakt fra regeringen til SF med henblik på at justere sortimentslisten. Derimod har der været mangfoldige kontakter i det skjulte til Venstre og De Konservative, som har ført til en voldsom liberalisering af lukkeloven, og det var ikke det, man sagde i regeringsgrundlaget. Det kan jeg garantere for.

Derfor mener jeg, at især Socialdemokratiet kommer til at stå til ansvar for de beslutninger, der bliver truffet her. Sagen bliver ikke lukket, uanset hvor mange indrømmelser og hvor brede flertal man får for de enkelte dele af det, for sagens konsekvenser vil melde sig hen over sommeren og i de kommende års tid, og da skal de socialdemokrater, som har bragt dette makværk igennem, stå til ansvar for deres vælgere, for de HK'ere, som det rammer, for de butiksansatte, som får forringet deres arbejdsvilkår på grund af det her.

Det vil også komme til at gælde Venstre og De Konservative. Jeg synes, det er bemærkelsesværdigt, at Venstre og De Konservative i denne sag fuldstændig har overset grupper, hvis interesser man plejer at påstå at man ønsker at varetage. Det er alle de små detailhandlere, det er alle de små udvalgsbutikker, som siger, at det her vil føre til massivt forringede arbejdsvilkår. Det vil føre til butiksdød. Det vil føre til en skævvridning af butikstrukturen til fordel for varehuse og butikcentre og døgnkiosker og tankstationer, hvorimod de butikker, som satser

på service, på kvalitet og på personlig betjening, vil lide under det.

Det gør altså ikke indtryk på Venstre og De Konservative. Det gør kun 7-Eleven.

Jeg synes også, at man i denne forbindelse skulle opholde sig en lille smule ved den argumentation, som især Venstre og De Konservative har lagt frem. Man taler meget om forbrugers frihed til at handle på et hvilket som helst tidspunkt, og man taler om den enkelte butiksindehavers frihed til at holde åbent, når vedkommende ønsker det.

Men sandheden er jo den, at når man laver et ureguleret marked, så er det, som er frihed for den ene part, ufrihed for den anden part. Og jeg kan forsikre for, at når butikscentrene rundt omkring nu får mulighed for via deres flertalsaktionærer at bestemme åbningstiden frit på hverdage fra kl. 6 mandag til kl. 17 lørdag, så vil der blive truffet beslutning om en ganske voldsomt udvidet åbningstid, som de små butikker ikke har en mulighed for at sno sig uden om.

Der ligger så et ændringsforslag om, at de ikke kan tvinges til at holde åbent efter kl. 20 på hverdage. Næh, men det, der stod i det oprindelige forslag, var, at de ikke kunne tvinges til at holde åbent ud over, hvad der er normalt for den type forretninger, og det vil typisk være til kl. 17.30/18.00. Det vil altså sige, at med det forslag, der nu ligger og bliver båret igennem fra regeringens og VK's side, vil man udvide åbningstiden til hverdag for de små butikker med et sted mellem 10 og 12½ time pr. uge plus fire eller fem lange lørdage pr. måned.

Det er en massiv udvidelse af den tvungne arbejdstid for butiksindehavere og for de få ansatte, der måtte blive tilbage. Det er svært at argumentere for, at det er frihed for de mennesker, som bliver ramt.

Jeg synes også, det er værd at gøre opmærksom på, at når det drejer sig om uddannelse, har vi her et virkelig uddannelsesfjendsk forslag. Der er tale om, at lige præcis de butikker, som traditionelt har varetaget uddannelsesarbejdet inden for detailhandelen, bliver ramt. De må skære ned, de må i vidt omfang lukke, hvorimod de butikker, som har haft meget få eller ingen uddannelsespladser, bliver favoriseret. Der vil altså ske en massiv nedgang i antallet af uddannelsespladser inden for detailhandelen som følge af det her forslag. Det er et ganske tungt ansvar, som Venstre og Konservative og regeringen skal løfte på det felt.

Endelig skal jeg sige om de ændringsforslag, der ligger, at vi som sagt ikke blevet kontaktet på noget tidspunkt, og derfor føler vi heller ikke noget som helst medansvar for, hvad der måtte komme ud af disse ting. Det er et spørgsmål mellem regeringen og Venstre og De Konservative i det omfang, der ligger en aftale – det kunne i øvrigt være rart at få det belyst – og derfor undlader vi at stemme til regeringens ændringsforslag. Vi er imod nr. 25, men for nr. 26 og nr. 9, som er vores eget, og i øvrigt stemmer vi imod VKZ'. Vi mener, at regeringen og VKZ må bære ansvaret for det, der kommer ud af denne her sag.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

SF's ordførertale kalder på megen indsigelse. Jeg skal nøjes med tre hurtige punkter.

Der blev sagt, at der kom fiskehandlere og slagtere og bagere og andre i deputation, og det blæste altså de borgerlige partier på. Netop af en SF-ordfører kunne man vel egentlig have forventet, at der var blevet sagt: Det er dog at respektere, at man ikke lader pressionsgrupper af den ene eller den anden art, uanset at det er éns traditionelle vælgere, påvirke den saglige opfattelse, man har dannet sig ved et langt og grundigt arbejde med disse ting og ved kendskab til, hvordan det forholder sig i andre lande. Det ville klæde SF meget mere at anerkende, at sådan virker hæderlige partier – i øvrigt i henhold til grundlovens paragraf om at stemme efter overbevisning.

Så blev det nævnt, at der ville blive tale om tvungen arbejdstid. Må jeg gøre opmærksom på, at de nuværende åbningstidsregler i mange byer, på mange butiksstrøg og centre slet ikke udnyttes maksimalt. Det viser altså, at de rammer, som loven om butikstid m.v. sætter for muligheden for at have åbent i en butik, ikke betragtes som nogen tvang, men at man sted efter sted, altså efter geografiske kriterier, efter årstiden, efter branchens art osv. indretter sig inden for de muligheder, der gives. Der er altså derfor ikke tale om nogen tvungen arbejdstid.

Og så skal jeg endelig gøre opmærksom på – lidt i fortsættelse af den forrige debat, hvor der var tale om, at der blev færre og færre partimedlemmer, hvad grunden hertil så kunne være – at butiksdød i Danmark har vi nu haft i årtier. Danmark har fortsat næsten lige så mange kvadratmeter butiksareal, som Holland har, hvor der næsten er tre gange så mange menne-

sker, der skal handle. Derfor er det helt oplagt, at der vil være tale om en indskrænkning af butikssarealet også i de kommende år.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

For det første skal jeg sige til hr. Arne Melchior, at naturligvis er det anerkendelsesværdigt, at man ikke bøjer sig for forslag fra traditionelle vælgergrupper eller pressionsgrupper, blot fordi det er disse grupper, der foreslår et eller andet. Men det udelukker jo ikke, at man lytter til dem og hører, om de har nogle fornuftige argumenter. Og det føler jeg bestemt ikke at flertallet i dette Folketing og i Erhvervsudvalget har gjort. For de saglige indsigelser, der er kommet netop fra specialfødevarerbutikker og andre dagligvarebutikker, er slet ikke blevet behandlet seriøst, de er ikke blevet taget alvorligt, man har skøjtet hen over det, og det ligger jo i den kendsgerning, at man ikke har en målsætning for den danske butikstruktur som udgangspunkt for at foreslå dette lovforslag.

Hvis man havde sagt fra politisk hold: Vi vil have en bestemt målsætning for, hvordan vi gerne vil påvirke butikstrukturen. Vil vi f.eks. have storcentre, lavprisvarerhuse til at dække det meste? Vil vi have en kraftig udvidelse med døgnkiosker uden faglig betjening? Eller ønsker vi at styrke den del af vores detailvarehandel, som består af faglært personale, af ejere med en faglig stolthed, som ønsker at give god service og kvalitet? Hvad er det, vi ønsker?

Hvis man havde taget den overvejelse og på den baggrund lavet en lukkelov, så kunne jeg have anerkendt det, men det har man ikke. Man har rent ideologisk ønsket at udvide åbnings-tiderne, uanset konsekvenserne, og dermed har man overhørt de indvendinger og argumenter, der er kommet fra f.eks. slagtere, ostehandlere og fiskebutikker.

Jeg skal også sige, at det er tvungen arbejdstid i butikscentrene, der bliver lagt op til. Hvis hr. Arne Melchior havde været i Erhvervsudvalget i går, ville han have set et bilag fra f.eks. Dansk Ostehandler Forening, som lægger op til, at man i centrene kan blive tvunget til via de vedtægter, som de største aktionærer – det vil typisk være lavprisvarerhuset – fastlægger, at holde åbent, ud over hvad man selv ønsker. Hvis hr. Arne Melchior gerne vil være med til at rette den situation op, så kan han jo stemme for SF's ændringsforslag om, at det bestemmer de enkelte butiksindehavere selv.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det var hr. Melchior, der var oppe at sige, at man ikke sådan bare skal lytte til den ene eller den anden gruppe, der kommer. Det er muligt, men her er der ikke tale om den ene eller den anden gruppe. Her er der tale om den ene og den anden gruppe og den tredje gruppe og den fjerde gruppe og den femte gruppe. Alle inden for branchen, som har ytret sig, har undsagt den lov, vi sidder og behandler i øjeblikket. Hele branchen, ansatte såvel som ejere, siger nej. Så skal man altså være utrolig glad for sin egen overbevisning, når man alligevel gør, som man synes, og når man på den måde – med den forvirring, der breder sig i den her sag – gennemfører den mig bekendt største ændring af lukkeloven nogen sinde.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Når man som ordfører har fulgt den her sag gennem snart ti år, er der ikke meget nyt, man kan høre, men alligevel kan jeg ikke lade være med at blande mig. Hr. Hovmand og Venstre siger, at det er godt, der nu kommer en afstemning. Og så vil man undlade at stemme for det! Det synes jeg er flot!

Man kan også tænke lidt tilbage for Venstres vedkommende. Der var et valg for en 5-6 år siden, hvor kassedamerne var det helt store emne. Man ville gøre meget for kassedamerne, men det vil man ikke mere. Nu får de i hvert fald nogle meget ubekvemme arbejdstider, så det er glemt alt det dér. Siden det valg har man ikke talt mere om kassedamerne. Når hr. Melchior nu siger »hæderlige partier«, føler jeg mig lidt ramt, for jeg var en af dem, der sammen med Socialdemokraterne sagde til HK og deres arbejdsgivere: Hvis I kommer med et forslag – efter vi har diskuteret det i ti år – som I kan skabe enighed om, så vil vi godt bakke op om det.

Så kan man sige, skal organisationerne bestemme eller hvad? De skal i hvert fald have indflydelse. Og hvad er der så sket? De kom her til Folketinget, fik en ting igennem, og så, fordi CD vel skulle overleve, eller hvad ved jeg, skal der altså laves noget andet, og det går ud over i titusindvis af kassedamer og andre i butiksb Branchen. Det synes jeg er flot! Jeg kan godt forstå, at de kassedamer i Kalundborg, jeg har talt med, er sure på Folketinget og ikke føler, de kan lave en aftale med dem derinde. Jeg må give dem ret. Det kan de tilsyneladende ikke.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

SF's cheffordfører, hr. Jørn Jespersen, brugte to gange en lidt speciel formulering. Den første gik ud på – det var i ordførertalen – at når nu loven blev ændret, så betød det, at mange af disse småhandelnde ikke længere havde mulighed for at eksistere. Umiddelbart kunne den formulering være svær at forstå, men så kom hr. Jørn Jespersen i en kort bemærkning med den præcise forklaring.

Jo, det, man fra SF's side synes der skal til, er, at Folketinget bestemmer, hvilken butiksstruktur vi skal have i Danmark. Det er jo i den grad misforstået at tro, at det er Folketinget, der skal afgøre det. Hvilken berettigelse har Folketinget til det? Hvorfor skal det ikke også være Folketinget, der skal afgøre, hvor mange møbel-fabrikker, hvor mange skotøjsfabrikker og alt muligt andet der skal være? Nej, selvfølgelig er det ikke Folketinget, der skal bestemme det, lige så vel som det heller ikke er Folketinget, der skal bestemme, hvilke og hvor mange butikker der skal være rundt omkring.

Det er et usundt samfund. Det er et overreguleret, planøkonomisk samfund, hvor det er love, der beskytter eller understøtter særlige butikstyper. Det må være sådan, at det er kunderne og det frie marked, der afgør, om der er nogen, der overlever, eller nogen, der dør. Der vil hele tiden være nogen, der dør, og heldigvis for det, for det er en del af det gode ved markedskøkonomien, at de dårligste bliver frasorteret af markedet, mens de, der overlever, er så meget stærkere og så meget mere konkurrencedygtige.

Så er der diskussionen om, hvorvidt det her vil betyde, at de små butikker lukker. Det er på grund af stormagasinerne, og hvis man skal bande rigtig fælt, så siger man Bilka og sådan noget eller Dansk Supermarked. Sagen er jo den, at marginalomkostningerne ved at holde Bilka åben 1, 2 eller 3 timer ekstra jo er enorme, og de mennesker, der driver de store centre, de store butikker, er jo ikke dumme, end at de minut for minut kan aflæse omsætningen på kasseapparatene. Derfor vil de meget hurtigt finde ud af, at det med at holde døgnåbent er en dårlig idé. Derfor er det eneste, de små butikker skal gøre, når de indrykker annoncer i distriktsbladene, at skrive: »Kurts kiosk holder åbent en time længere end Bilka.« Så har han en eksistensberettigelse.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg synes ikke, hr. Jørn Jespersen kan tillade sig at sige, at der ikke er blevet lyttet. Hvad ved hr. Jørn Jespersen om det? Det var ligesom, da fru Margrete Auken i forrige uge i en debat fik sagt, at hun hadede folk, der ikke kunne tænke sig om. Hvem er det så, der afgør, hvem der tænker sig om, og hvem der tænker sig bedre om end hvem?

Hørelsen i den anden side af salen er altså lige så god, som den er i SF. Man har lyttet, der er blevet læst, og man er bekendt med det. Hr. Jørn Jespersen er tilsyneladende ikke så godt bekendt med loven, når han siger, at butikkerne i centrene kan tvinges. Det står udtrykkeligt i ændringsforslagene, at det kan de ikke. Der kan ikke stilles skarpere krav om åbningstid end de nugældende, hverken for eksisterende kontrakter eller for kommende kontrakter. Så det må være hos hr. Jørn Jespersen, at der ikke er blevet læst grundigt. Men vi har lyttet.

Man har også en målsætning. Hvordan kan hr. Jørn Jespersen tillade sig at sige, at man ikke har nogen målsætning? Hvad ved han om det? Der er en ganske klar målsætning, nemlig at Folketinget, som hr. Behnke var inde på, ikke skal være den instans, der skal bestemme, hvornår henholdsvis en møbelforretning, en guldsmed, en slagter, en bager osv. skal holde åbent – ved kysten eller midt i en by osv., osv. Det skal i Danmark som i andre lande være noget, der ordner sig mellem de handlende og deres kunder. Så den overvejelse er taget.

Dermed er der også givet et svar til hr. Frank Aaen, som siger, at alle grupper siger nej. Jeg har altså for 25 år siden i Sverige studeret følgerne af, at lukkeloven dér blev totalt afskaffet. Jeg fandt i en diger rapport, at både indehavere og ansatte var mindst lige så lykkelige og ikke havde noget ønske om at få genindført lukke-regler fra statens side. De var mindst lige så lykkelige som de, der har butikker i Danmark eller er ansat i butikker i Danmark. Så også det, som hr. Frank Aaen sagde dér, er helt forkert.

Så siger hr. Tommy Dinesen, at det går ud over den og den, men det kommer altså ikke til at gå ud over nogen. Om et år er der ikke nogen, der vil forstå, at vi tidligere har haft mere restriktive regler.

(Kort bemærkning).

Lotte Henriksen (S):

Det er til hr. Jørn Jespersen om åbningstiden: Jeg vil sige, at der jo ikke er nogen tvang i åbnings-tiden, når vi laver en liberalisering. Butikkerne kan jo selv bestemme, hvorvidt de vil have åbent eller ej. De kan jo selv bestemme, hvornår de vil åbne fra mandag morgen til lørdag aften, altså om de vil holde døgnåbent eller hvad.

Der er heller ikke nogen tvang i centrene i den forstand, at i centrene har de butikker, der har valgt at ligge dér, jo selv indgået aftaler med de butikker, der er. Så skal man lave helt om på den butikscenterstruktur, og dér kan man diskutere, om det overhovedet er Folketingets opgave at gøre det. Det mener jeg rent faktisk ikke det er. Men udgangspunktet er, at de butikker, der har valgt at ligge i centrene, har indgået nogle aftaler, og dermed kender man også nogle af de betingelser, hvorunder det foregår.

Så vil jeg sige til hr. Tommy Dinesen, som nævner, at de ansatte jo ikke kan lave en aftale med Folketinget: Nej, men det er vel heller ikke opgaven. Opgaven er fremover, at nu skal de ansatte i butikkerne til at lave en aftale med deres arbejdsgivere, butiksindehaverne. Det er det, der bliver den kommende opgave for dem. Det er da udmærket, at de ansatte og butiksindehaverne har kunnet være enige hidtil. Men nu skal de altså til at lave nogle aftaler, hvor de måtte have forskellige interesser, og det kan vi ikke være imod.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Til hr. Kim Behnke, der forsøger at overbevise mig med sådan et lille miniforedrag om det frie markedes velsignelser, skal jeg bare sige: Jamen det er da ikke underligt, at vi er uenige her. Vi er grundlæggende uenige. Hr. Kim Behnke er superliberalist og mener, at Folketinget skal blande sig i meget, meget lidt. Jeg er socialist og mener, at demokratiet skal bestemme den overordnede samfundsudvikling. Derfor er vi uenige.

Så skal jeg sige til hr. Arne Melchior, at jeg selvfølgelig ikke kan sige, hvor meget der er blevet lyttet, og jeg skal heller ikke lægge CD's deltagelse i Erhvervsudvalget under de mange deputationer, der har været, til grund for min vurdering. Det er muligt, man har andre måder at lytte på. Men jeg kan bare konstatere, at den lytning, der i givet fald har fundet sted, ikke har

haft nogen konsekvenser, for der er ikke en eneste af de indvendinger, der er kommet fra de små specialbutikker, der er blevet fulgt, hvorimod det tager mindre end et døgn, efter at 7-Eleven, en multinational amerikansk koncern, har været her, før loven bliver ændret. Det er realiteterne i det.

Så skal jeg sige til fru Lotte Henriksen omkring butikscentrene: Man kan da godt sige, at der er ikke nogen tvang, fordi man selv har skrevet under på en aftale om at følge de regler, der gælder i butikscentre. Hvad nu, hvis man som lille specialbutik har skrevet under på, at man følger de åbningstider, der er i centeret, hvorefter Folketinget med et flertal – Socialdemokrater inklusive – ændrer åbningstiden sådan, at man fra at have én lang lørdag om måneden lige pludselig har lang lørdag hver uge? Er det ikke en lille smule ændrede forudsætninger i forhold til dem på det tidspunkt, hvor man har underskrevet sin kontrakt? Det kunne man så spørge den socialdemokratiske ordfører om.

Er det helt ubekendt for Socialdemokratiet, at der muligvis er lidt forskellig indflydelse i de forskellige butikscentre, alt efter hvem der ejer, og hvem der har den dominerende indflydelse? Så skal jeg bare spørge, hvis det ikke er ubekendt: Synes fru Lotte Henriksen så, det er o.k., at det er Bilka, der via sin overvægt i stemmer kan bestemme, hvornår samtlige små butikker skal have åbent, f.eks. til kl. 20 hver eneste dag og samtlige lange lørdage? Det synes vi ikke, og derfor synes vi, at det burde være de enkelte selv, der bestemte det, og det har vi stillet et ændringsforslag om.

(Kort bemærkning).

Tommy Dinesen (SF):

Det er jo typisk for hr. Arne Melchior at sige, at om fem år er alt glemt. Det er der jo ikke nogen garanti for. Det er der ikke nogen der kan garantere for, i hvert fald slet ikke hr. Arne Melchior og ikke på det her område. Det tror jeg slet ikke på, så det argument er sådan en af de dér læbebekendelser.

Så vil jeg godt spørge fru Lotte Henriksen: Er det ikke rigtigt, at Socialdemokraterne har sagt det samme til HK og deres arbejdsgivere som det, jeg refererede, og som vi fra SF's side har sagt før: Kom med et forslag, I er enige om; så kigger vi på det, så kan vi rette det, og så kan vi gå videre? Selvfølgelig er det ikke dem, der laver lovgivningen, det gør vi, men det var det,

vi bad om, så derfor er det ikke SF, men Socialdemokraterne, der er løbet fra noget på det her område, som oven i købet giver dårligere arbejdsbetingelser for HK-ansatte. Det mener jeg aldrig har været Socialdemokratiets politik. Selv om jeg har været ordfører på det område før, har jeg også været inde på arbejdsmiljøområdet, og her har jeg gennem 10 år lavet utallige forslag sammen med Socialdemokraterne for at skabe bedre arbejdsmiljø for de ansatte på virksomhederne, herunder også dem, der er ansat i butikkerne.

Kim Behnke (FP):

Vi står i dag i den situation, at vi med den foreliggende betænkning kan konstatere, at Danmark om få dage vil få en ny lov om butikstid, populært sagt en ny lukkelov. Den bliver vedtaget – ikke af et flertal i Folketinget, men af et mindretal – nemlig kun af regeringspartierne minus et eller andet nærmere antal Socialdemokrater, som åbenbart dag for dag bliver flere og flere. Resten af Folketinget er egentlig modstandere af det her forslag.

Når det alligevel bliver vedtaget, skyldes det, at Venstre og De Konservative har valgt at deltage i dét taktiske spil, der går ud på, at hvis man undlader at stemme, kan regeringen få sit forslag igennem.

Det synes vi ærlig talt ikke er en særlig hensigtsmæssig måde at vedtage en lovgivning på, en lovgivning, der har konsekvens for ganske mange mennesker, hvad en lov om butikstid jo rent faktisk har.

Vi er dybt skuffede over, at Venstre og De Konservative har valgt den fremgangsmåde, al den stund vi jo har et fælles forslag, lovforslag nr. L 7, liggende i Folketinget, som netop går ud på, at man helt skal ophæve loven om butikstid, sådan at vi i Danmark får lige så frie og lige så rimelige forhold, som vi har i vores allernærreste nabolande.

Men det er altså kendsgerningen, at af visse årsager har de to partier valgt en fremgangsmåde, hvor man ved hjælp af den taktiske trykken på den gule knap sikrer flertal for forslaget.

Det er ganske vist sådan, at der ligger en række ændringsforslag fra Fremskridtspartiet, Venstre og Det Konservative Folkeparti, som går ud på, at hovedparten af de bestemmelser, der ligger i forslaget, udgår med den konsekvens, at vi så reelt får en ophævelse af lov om butikstid og altså når frem til det samme resultat, som man ville have opnået ved at vedtage

vores lovforslag nr. L 7. Men de ændringsforslag opnår jo desværre kun opbakning fra de samme partier, som er forslagsstillere.

Tilbage er der så de forskellige ændringsforslag fra regeringen, og minsandten om vi ikke også dér oplever, at Venstre og De Konservative går ind og deltager i taktiske manøvrer og henholdsvis undlader at stemme og til et enkelt forslag går ind og stemmer nej. Det vil Fremskridtspartiet ikke deltage i, og derfor går vi aktivt ind og tager stilling til hvert enkelt ændringsforslag. Det betyder, at vi selvfølgelig har det primære ønske, at vores egne ændringsforslag, som vi har stillet sammen med Venstre og De Konservative, bliver vedtaget. Men hvis ikke de bliver vedtaget, så går vi ind, og – som der er redegjort for i betænkningen på side 4 – så er der en række af regeringens ændringsforslag, som vi støtter.

Og hvorfor så det? Jo, det gør vi, fordi der jo da heldigvis under det udvalgsarbejde, der har fundet sted, er sket det, at man i regeringen er blevet klogere. Man har opdaget, at den mangfoldighed inden for butiksverdenen, som Danmark rent faktisk har, er langt større, end embedsværket var i stand til at formulere i nogle snævre paragraffer. Derfor har man fundet anledning til at stille nogle ændringsforslag, som betyder, at det går knap så galt, som det ellers ville være gået, og det skal vi selvfølgelig ikke brokke os over.

Men på ét punkt hersker der stadig væk en misforstået opfattelse i embedsværket i ministeriet. Det er på spørgsmålet om, hvorvidt det nu er fornuftigt at gå ind og regulere butikkerne ved en beløbsgrænse, en omsætningsgrænse minsandten. Man går godt nok ind og fratrækker forskellige former for punktafgifter osv., men det gør jo ikke regnestykket nemmere for den handlende, som skal stå og overveje, om han skal holde åbent en halv time længere, eller om han skal bede fru Jensen om at lægge varerne tilbage på hylden, for hvis de bliver tastet ind i kasseapparatet, så er man henfalden til straf.

Det fremgår oven i købet af ændringsforslag nr. 16, at man kan få konfiskeret sit udbytte. Det er jo ellers tilstande, som kun danske fiskere – det laveste af det laveste i dette samfund i hvert fald ifølge regeringen og den herskende politik – oplever. Men nu skal man altså sidde som butiksindehaver, hver eneste gang der er en vare, der bliver tastet ind på kasseapparatet, huske at få moms trukket fra – det er sådan overkommeligt – men så skal man også til at

gøre sig overvejelser om punktafgifter på tobaksvarer, og om der den samme dag er nogen, som har købt en skrabeplade, om der er nogen, der har indleveret en tipskupon osv., og dette regnestykke skal den lille butiksindehaver så holde kørende i hovedet, mens fru Jensen lægger varer op på transportbåndet!

Når så lige præcis grænsen på de 10 mio. kr. bliver nået, skal transportbåndet stoppes. Så skal man bede kunderne om at forlade butikken, og man lukker for resten af året indtil den 1. januar det efterfølgende år. Derefter kommer der så en melding fra Danmarks Statistik gående ud på, at nu har man med et eller andet teknisk beregningsdetailomsætningsindeks fundet ud af, at nu er det ikke længere 10 mio. kr., nej, nu er det måske 11.159.085 kr., og så er det dét tal, som købmanden eller skotøjshandleren, eller hvem det måtte være, skal have kørende i hovedet og holde øje med. Det kunne godt være skotøjshandlerne, hvis de ligger ude i et sommerhusområde, hvor de også sælger sådan nogle smarte sommersko, som man går i nede på stranden. Den mangfoldighed er der nemlig ude omkring, at butikkerne har et stort og rigt holdigt udvalg af forskellige varer.

Men hvorom alt er, så er det altså et nyt tal, som man skal holde øje med, og så er det igen, at man skal stoppe transportbåndet. Det kan så være den 19. september eller den 22. december eller måske allerede i juni måned, hvis det går rigtig godt. Så skal man lukke butikken, og så må man ikke holde åbent, for hvis man gør det, forbryder man sig, man får straf, man får bøde, og man får konfiskeret sit udbytte.

Den form for tilstande er ganske uacceptable i Danmark, og hvad værre er: Vi får jo altså en situation, hvor der er nogle, der skal gå rundt og føre kontrol med det her. Der er nogle, der skal anmelde folk, for det kan jo være, der er en købmand – når fru Jensen fortæller, at hun har fem børn derhjemme, som er meget sultne, og hun er nødt til at købe mælk og havregryn til dem – som forbarmer sig og lader hende få lov til at købe varerne, og så har han altså forbrudt sig. Så er der nogle, der vil anmelde vedkommende, og så skal vi ulejlige myndighederne med at tage ud at konfiskere og udstede bøder osv.

Derfor er selve den idé om at indføre en beløbsgrænse lige så dødfødt, som dengang vi opbyggede Berlinmurene i butikkerne, hvor der skulle rulles store stålgitre ned, så folk ikke kunne få armen ind og købe makrelsalat eller tomat eller mayonnaise til makrelsalaten, eller

hvordan det nu har været, kaffefilte osv., alting har jo haft sin sæson. Og tidligere end det var det så disse sortimentslister, som det var fuldstændig umuligt at håndhæve – og heldigvis for det. Vores myndigheder meddelte også af og til, at de ikke ville gå ud og tjekke, hvad folk havde i indkøbskurven.

En beløbsgrænse er med til at præmiere den, der driver sin butik dårligt, og straffe den, der driver sin butik godt.

Så er der under debatten i dag ved at udkrystallisere sig det, at man måske godt kan se, at de dér 10 mio. kr. nok ikke er hensigtsmæssigt, men at man skal høre op. Man vil ikke gå helt op på de 15 mio. kr., som der ellers oprindeligt stod i lovtæksten, men man skal så finde et eller andet beløb derimellem.

Vi vil godt advare imod, at Folketinget går ind og sidder – måske engang sent i aften – og siger: Jamen det skal så være 12,389 mio. kr. For den beløbsgrænse kan altså betyde liv eller død for den enkelte butik. Man sidder og handler politisk, og det her har jo ikke noget som helst med politik at gøre; det har ikke noget med ideologi at gøre, nej, det er simpel handel. Man sidder og afgør, om nogle butikker skal overleve, ja eller nej. Den form for lovgivning bryder vi os bestemt ikke om.

Nej, det, vi kunne håbe på, er, at når den færdige lov skal til trykning ude hos Schultz, kommer de til at skrive forkert, så der i lovtæksten i stedet for at stå 10 mio. kr. kommer til at stå 10 mia. kr. Så var vi sikre på, at de fleste danske butikker havde en chance for at komme til at leve videre.

Derfor synes vi ikke, at hele det show omkring, hvorvidt det skal være 10 mio. kr., eller det skal være et andet antal millioner kroner, er Folketinget værdigt. Nej, det, vi burde gøre, var at erkende med hensyn til lov om butikstid, at den periode, hvor vi skulle have den slags i Danmark, er forbi. Nu skal vi have afskaffet den her lovgivning.

Vi skal sørge for, at butikkerne selv afgør det, og heldigvis – jeg har glædet mig meget over fru Lotte Henriksens indlæg i dag – er det ikke længere sådan, at man også i Socialdemokratiet tror, at så skal butikkerne holde åbent døgnet rundt, osv. Nej, heldigvis har man selv i Socialdemokratiet indset, at det betyder, at så bestemmer butikkerne selv, hvornår de vil holde åbent. Nogle vil holde åbent om natten, nogle vil holde åbent om morgenen, og nogle vil måske holde åbent hele tiden, men det er en afgørelse, de selv træffer.

Hr. Arne Melchior har fuldstændig ret. Langt de fleste steder i Danmark vil man i handelsstandsforeninger, i cityforeninger, og hvad det hedder, gå ind og træffe aftaler om, hvornår man holder butikkerne åbent i den gade eller i den by. Sådan skal det selvfølgelig være, og det er ikke noget, Folketinget skal afgøre.

Vi skal derfor anbefale Folketinget at stemme for alle de gode ændringsforslag, vi har stillet. Gør Folketinget ikke det, så vil vi, som det fremgår af betænkningen, side 4, stemme for en række af regeringens ændringsforslag for at få det ændret en lille smule. Men når vi når frem til snoren og skal stemme om den samlede lov, må vi sige nej tak. I stedet for burde Folketinget vedtage lovforslag nr. L 7, for så ville vi kunne få gode, frie tilstande i Danmark.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Blot to små misforståelser fra hr. Kim Behnkes side. For det første snakker hr. Kim Behnke om dengang, man skulle lave Berlinmure for at spærre øl, vin og spiritus inde. Det er jo ikke fortid. Tværtimod er der meget, der tyder på, at med det foreliggende lovforslag skal der bygges mange flere Berlinmure, fordi der nu vil blive en del butikker, der ønsker at holde åbent efter kl. 20, og som samtidig forhandler øl, vin og spiritus. De skal jo alle sammen til at opbygge Berlinmure. Så oven i dem, vi har i forvejen, vil vi altså få en lang række eksempler på yderligere afskærmninger, som ifølge lovens bemærkninger skal være afskærmninger, som er effektive både i forhold til personale og kunder. Der er ikke nogen afklaring af, hvordan man skal lave en effektiv afskærmning over for personalet, men det skal man altså på en eller anden mystisk måde. Så det er ikke fortid; det er en voksende fremtid.

Det andet, hr. Kim Behnke siger, som jeg gerne vil anfægte, er påstanden om, at nu bestemmer butikkerne selv, hvornår de vil holde åbent. Jamen det er jo ikke rigtigt. Det vil da være de dominerende, kapitalstærke forretninger, der bestemmer niveauet for butiksåbningstiden. Det vil da være de store finans kæder, som lægger et niveau, hvor en lang række andre mindre butikker på grund af konkurrencen er nødt til enten at følge med og udvide deres åbningstid eller at give op i konkurrencen. Sådan er det jo med dét, som hr. Kim Behnke kalder det frie marked. Det er frit for de stærke, mens det er ufrit for de svage, og det gælder også på butiksområdet.

Nu vedtager vi altså en lov, der i den grad favoriserer de stærke butikker, og som i den grad svigter de svage. Det er altså et bevidst valg, uanset om man vil det eller ej, der påvirker butiksstrukturen. Man vil bare ikke indrømme, at det er tilfældet; man træffer tilsyneladende et valg i blinde.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Altså, med hensyn til de store og små butikker, og hvem der overlever: Jeg har fra Århus et ganske godt kendskab til, hvordan – hvis vi går 5-6 år tilbage – store varehuse som Magasin og Salling om lørdagen og om sommeren konkurrerede hinanden til at holde længere og længere åbent. Alle andre butikker var for længst lukket, fordi der ingen kunder var, og det fandt de også ud af. Om sommeren render folk ikke hverken i Salling eller i Magasin, nej, de tager til stranden og i skoven og andre og mere spændende steder.

Det varede jo ikke ret længe, før disse folk, der driver de store varehuse, fandt ud af, at omsætningen i forhold til de løbende driftsudgifter overhovedet ikke hang sammen. Derfor fandt de ud af, at det klogeste var at få lukket kl. 13 om lørdagen, for efter det tidspunkt var der alligevel ingen mennesker. Præcis på samme måde vil det gå for alle de andre varehuse rundt omkring.

De, der tror, at de kan holde åbent hele døgnet rundt og have kunder til det, tager fejl, og derfor finder de ud af i løbet af 1, 2 eller 3 år, når omsætningen ikke er der, at det er hensigtsmæssigt at have åbent, når kunderne er der. At holde et kæmpestort varehus åbent i bare 1 eller 2 timer uden kunder er den rene ruin. Det finder man hurtigt ud af, hvis man bliver ved med det. Det er fornuftige folk, der driver disse store varehuse; ellers var det aldrig blevet store varehuse.

Med hensyn til Berlinmuren kan jeg kun takke for yderligere et argument for at stemme nej til loven.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jamen det er da godt, vi er enige om Berlinmuren.

Med hensyn til den såkaldte frihed til selv at bestemme, hvornår man vil holde åbent, er jeg helt enig med hr. Kim Behnke i, at det er meget dygtige folk, der driver de store kæder, og at det

er derfor, de er blevet store kæder. Men de vil selvfølgelig ud over den øjeblikkelige rentabilitet i at holde åbent også have et mere langsigtet hensyn, der hedder: Kan vi erobre markedsandele? De har jo netop kapital i ryggen til at kalkulere langsigtet, og derfor vil de selvfølgelig i en lang række tilfælde sige: O.k., nu kører vi med tab i en periode med henblik på at erobre nogle markedsandele, nu kører vi med slagtilbud, rabatter og særtilbud på de lange lørdage, i aftentimerne osv. for at udnytte det og for at få fat i de markedsandele, hvorefter man eventuelt kan begynde at skære lidt ned igen, når man har erobret dem.

Det er da det mønster, man har set i mange andre lande, hvor man har liberaliseret lukkeloven, f.eks. USA og Sverige. Der bliver kørt med underskud og med rabatter i de snævre åbningstider. Det betyder i øvrigt også, vil jeg sige til hr. Kim Behnke, at man netop af rentabilitetshensyn typisk vil bemane ydertimerne med ufaglært, billig ung arbejdskraft, og det er yderligere et argument.

Det her forslag vil føre til, at vi får mindre faglært personale, vi får dårligere service, vi får dårligere betjening, og vi får et arbejdsmarked, der er karakteriseret ved ufaglært arbejdskraft i stedet for at have den ekspertise og den service, der ligger i at have veluddannet personale.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Så er det hr. Kim Behnke for en kort bemærkning, og så vil jeg tro, at denne lille ordveksling nærmer sig sin afslutning.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hvis hr. Jørn Jespersen har ret i, at de store varehuse i disse senere nattetimer benytter ufaglært personale med dårlig service osv. til følge, altså hvis dét er resultatet af at have åbent i disse sene nattetimer, så undlader kunderne jo at komme der i de sene nattetimer.

Jeg har så meget tillid til de danske forbrugere, at de godt ved, hvad de vil have, og hvad de går efter. Den, der ønsker den gode service, møder ikke op midt om natten, hvis det er dårlig og ufaglært arbejdskraft, som står i disse varehuse. Derfor kommer den tilpasning til at gå langt hurtigere, end vi gør os tanker om her i Folketinget, fordi disse dygtige folk – og det kan jeg forstå, det er vi enige om – der driver de store kæder osv., jo ikke er interesseret i at indhøste tabet. De har nogle aktionærer, de har en

ejerkreds, som de skal retfærdiggøre det over for, og disse meget betydelige tab, der kan være, er de ikke interesseret i at indhøste. Derfor vil tilpasningen komme langt hurtigere, end vi her i Folketinget gør os tanker om – og heldigvis for det.

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten så gerne den gældende lukkelov ændret, men helt sikkert i modsat retning af det foreliggende forslag, der vil være til endnu større skade for de små, selvstændige butikker og forringe de ansattes arbejdsvilkår endnu mere end det, der skete, da den gældende lov trådte i kraft.

Vi vil desuden udtrykke skarp fordømmelse... fordømmelse, ja, fordømmelse af den måde, denne lov ser ud til at blive vedtaget på.

Forslaget er født som et barn af Christiansborgpolitik, når den er allerværst. Loven er aftalt som betaling for støtte til en helt anden lov, og den kan ikke engang samle et flertal i Tinget; den kan samle godt en tredjedel. På det spinkle grundlag trumfes loven igennem på trods af protester fra en samlet branche, arbejdsgivere såvel som ansatte. Et sådant forløb kan kun forøge politikerleden.

Vi ville helst undlade at stemme til alt det, der ligger, men vi risikerer jo hermed, at enhver form for lukkelov vil blive ophævet; det er jo konsekvensen af VKZ' forslag. Desuden er der et par forringelser – f.eks. for de små butikker i butikcentre – som vi gerne vil markere vores modstand imod.

På den baggrund vil vi stemme imod ændringsforslag nr. 25, stemme for nr. 26 og nr. 9 og undlade at stemme til regeringens øvrige ændringsforslag og i øvrigt stemme imod VKZ' ændringsforslag.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg har forstået, at der skal være en ny udvalgsbehandling, og derfor er der selvfølgelig ting, jeg vil overlade til udvalget. Det bør en minister i sagens natur gøre, og jeg skal også passe meget på ikke at agere som ordfører i denne sag, selv om det selvfølgelig engang imellem kan klø i fingrene.

Derimod vil jeg gerne svare på nogle af de spørgsmål, der har været stillet undervejs, og kommentere nogle af de indlæg, der har været.

Hr. Svend Erik Hovmand stillede et spørgsmål om de unges vilkår. Hvordan er retsstillingen nu, spurgte hr. Hovmand, og det er i og for

sig et berettiget spørgsmål, for der har jo været et fælles ønske om i hvert fald at få set på, om vi nu skal have unge mennesker under 18 år stående alene i butikker og på tankstationer osv. i nogle af de lidt . . . »tyndtbefolkede åbnings-tider«. Der har jeg altså forstået det sådan, at det er den almindelige opfattelse i Folketinget, at det skal vi nok se på.

Nu er det jo sådan, at lukkeloven, lov om butikstid, ikke regulerer arbejdstiden for disse unge mennesker. Det gør derimod arbejdsministeren via arbejdsmiljøloven og Arbejdsmiljørådet, og derfor må jeg svare hr. Svend Erik Hovmand sådan:

Som det fremgår af punkt 3 i bemærkningerne til lovforslaget, er Arbejdsmiljørådet kommet med et forslag til ændring af bekendtgørelsen – det er i øvrigt gjort i enighed mellem parterne – med hensyn til weekender og helligdage uden for sædvanlig åbningstid og i aften- og nat-timer. Men det fremgår også, at Arbejdsmiljørådet her formodentlig eller sandsynligvis har arbejdet under indtryk af den gældende lukkelov.

Jeg har derfor i et samråd i Erhvervsudvalget sagt – og det tilsagn vil jeg på hr. Svend Erik Hovmands foranledning meget gerne gentage her – at jeg synes, det vil være rimeligt at bede arbejdsministeren om at gøre Arbejdsmiljørådet opmærksomt på – hvis det ikke skulle være klar over det – at der nu er kommet en ny lukkelov, og at det kunne være en god idé i forbindelse med Arbejdsmiljørådets arbejde at vurdere arbejdstiderne for de unge mennesker i relation til dette. For nu, hvor vi har lange lørdage osv., er der nogle skævheder vedrørende arbejdstiderne omkring kl. 14 på lørdage. Og der kan også være noget i forbindelse med åbningstiderne på søndage, som det har været diskuteret i Erhvervsudvalget.

Så jeg skal meget gerne give tilsagn om at rette henvendelse til arbejdsministeren, og jeg er ret overbevist om, at arbejdsministeren vil lade denne venlige henvendelse gå videre til Arbejdsmiljørådet, som derefter vil komme med en indstilling om en ny bekendtgørelse om det.

Fru Pernille Sams stillede et spørgsmål om ændringsforslag nr. 13 vedrørende forbrugerprisindeks respektive detailomsætningsindeks. Jeg må bekræfte, at det faktisk ikke fremgår af ændringsforslaget, hvilket tal man i givet fald skal bruge, men det er der også en idé med, for man ved ikke rigtig, hvordan tallene vil udvikle sig. Men jeg kan i hvert fald over for fru Pernille

Sams bekræfte, at man vil anvende det tal, der ligger højest, i reguleringen af, om det nu skal være 10 mio. kr. eller et andet antal millioner.

Vedrørende denne omsætningsgrænse er det jo rigtigt, at der har været drøftelser i udvalget så sent som i går om, hvorvidt det skal være 10 millioner eller et andet tal. Det, jeg mener man kan diskutere, og hvor jeg kan berolige hr. Jørn Jespersen med at sige, at vi har lyttet ufattelig meget, er, om det argument, der har været anført, er rigtigt, nemlig at til trods for, at vi har omsætningstallene for 1994, har vi ikke med de 10 mio. kr. taget tilstrækkelig højde for, at sortimenterne jo blev gevaldigt udvidet så sent som i oktober 1994, og at dette ikke har fået tilstrækkelig indflydelse på tallene for 1994, således at den faktiske omsætning i de butikstyper, vi taler om, egentlig ligger noget højere end de 10 mio. kr.

Jeg har forstået, at udvalget blandt andet med henblik på dette vil have en ny udvalgsbehandling, og det skal jeg ikke blande mig i. Men det kan have noget for sig, at den ret sene ændring af lukkeloven i oktober kan gøre, at omsætningstallet på 10 mio. kr. kan være en smule skævere, end vi egentlig havde regnet med. Men det er op til en politisk vurdering.

Så må jeg sige til hr. Jørn Jespersen, som i øvrigt havde meget godt at melde i dag, at . . .

Jeg kan næsten ikke råbe dem op, hr. for-mand!

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg behøver vist ikke at sige noget. Det var meningen, at der skulle være ro i salen.

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg føler til gengæld en vis forpligtelse til at sige noget, for jeg vil meget gerne svare på nogle af spørgsmålene, men jeg takker formanden for henvendelsen.

Når hr. Jørn Jespersen på den ene side siger, at vi ikke har lyttet til nogen som helst, og på den anden side siger, at vi udelukkende har lyttet til kiosker og tankstationer, må jeg til gengæld sige til hr. Jørn Jespersen: Når jeg tænker på den ihærdighed, som SF og i øvrigt også Enhedslisten normalt plejer Forbrugerrådet og andre forbrugerorganisationer med, kan det undre mig, at der ikke er noget som helst i SF's hoveder, der ringer, når Forbrugerrådet i øvrigt helhjertet går ind for en fuld liberalisering. Det går dette forslag ikke ud på, men i hvert fald hilser Forbrugerrådet dette lovforslag hjertelig velkomment.

Det er noget af det, vi har lyttet til i regeringen. Det har SF så valgt at fravælge, og det bekræfter jo bare, at vi er forpligtede til at lytte til folk. Men vi er ikke forpligtede til at rette os efter andet end det, der passer os selv og vores overbevisning, hvilket vi jo også har en god § 56 i grundloven til at sikre.

Hvad er konsekvenserne af denne udvikling, spørger hr. Jørn Jespersen og mener, at det burde man sandelig have undersøgt forinden.

Jamen vi kan da kigge en lille smule over på den anden side af Sundet. Så kan vi i hvert fald konstatere én ting i et Sverige, der ikke har haft en lukkelov, så længe gamle folk på egnen kan huske det, nemlig i 30 år, og det er, at beskæftigelsen i butiksektoren er steget, og det synes jeg personlig burde være noget, der er interessant for SF; det er det i hvert fald for alle os andre. Det vil sige, at i og med at vi giver såvel små som store butikker mulighed for at møde deres kunder på de tidspunkter, hvor de kan mødes, har også de små butikker – til trods for at trenden går i retning af de store – bedre mulighed for at hive noget omsætning tilbage på nogle tidspunkter, hvor de store har lukket.

Og det er lige præcis det, dette lovforslag går ud på, og det er det, der er uddybet i ændringsforslagene: De store får nogle ekstra lange lørdage, ja, men de små får mulighed for at hive omsætningen tilbage på tidspunkter, hvor de store så har lukket. Og det mener jeg bestemt ikke er nogen dårlig strategi at lægge i det.

Om det vil lykkes eller ej, vil vise sig, men det er en håndsrekning til de mindre butikker, som jo ikke behøver at forpligte deres folk til at arbejde i mere end 37 timer – det er det jo nonsens at tale om.

Jeg spørger bare hr. Jørn Jespersen: Hvordan kan det være, at hr. Jørn Jespersen har så lidt tilid til, at HK som det eneste fagforbund i Danmark og i verden ikke kan indgå nogen arbejds-tidsaftaler for personalet, som dels sikrer de ansatte, at de ikke skal arbejde i mere end 37 timer, og dels sikrer dem, at hvis arbejdsgiveren er så forhippet på at holde åbent på nogle lidt mærkelige tidspunkter, så må han eller hun også betale for det via lønningerne.

Det finder alle andre ud af, hvad enten det er taxachauffører, eller det er plejepersonale, eller det er – jeg tør næsten ikke nævne ordet sygeplejersker for ikke at starte den debat. Enhver anden personalegruppe har måttet affinde sig med og har kunnet finde ud af, at der er noget, der hedder skæve arbejdstider.

Og derfor fatter jeg grundlæggende ikke, at ikke HK's formand og forhandlere skulle være så dygtige, at også de kunne forhandle nogle resultater hjem på dette område, ligesom alle andre grupper, der lever i det servicesamfund, som vi er i, og som vi vil komme endnu mere i, skal kunne leve med det.

Så vil jeg godt sige til hr. Jørn Jespersens forslag om, at man jo bare kunne have ændret sortimentslisten: Nå, kunne man det? Hvis vi lige ser bort fra nødbriker, børster og salt og peber, som var det, der kunne lade sig gøre uden at få alt for meget vrøvl, vil jeg gerne høre, hvad landets slagtermestre, ostehandlere og små specialbutikker og små købmænd havde sagt til, at vi havde ændret sortimentslisten og tilladt tankstationerne at sælge friske fødevarer og pålæg og kyllinger og aftensmad og alt det, som de ellers skulle have levet af.

Jeg kan garantere hr. Jørn Jespersen for, at min erfaring med lukkeloven tilsiger mig, at der var blevet et ramaskrig over den konkurrenceforvridning, vi havde forårsaget, hvis vi havde flyttet så meget som et komma ud over nødbriker og den slags på denne sortimentsliste. Her er hr. Jørn Jespersen galt afmarcheret og ganske enkelt forkert informeret.

Til hr. Kim Behnke vil jeg sige to ting:

Hr. Kim Behnke beskæftigede sig meget med, at vi nu skal have denne mærkelige lov, som ikke kan blive vedtaget af et flertal. Ja, det får vi jo at se, men det er der ganske rigtigt noget der tyder på.

Må jeg i den forbindelse gøre hr. Kim Behnke opmærksom på, at så sent som i 1989 havde vi en finanslov for hele statens budget, der blev vedtaget med 63 stemmer her i Folketinget. Godt og vel en tredjedel af Folketingets medlemmer stemte for finansloven!

Jeg har stor respekt for lov om butikstid. Det er der vist ingen der kan frakende mig – med de erfaringer, jeg har haft med den – men jeg må dog sige, at kan man vedtage en finanslov med 63 stemmer, kan man nok også vedtage en lov om butikstid.

Og hvad er baggrunden for det? Ja, det er jo mit velkendte slogan, der hedder: Er der to, der er enige om lov om butikstid, så har jeg ikke mødt dem endnu! Fornemmelserne og følelserne og alt det andet i forbindelse med lov om butikstid går simpelt hen på kryds og tværs af organisationer og partier. Sådan er det, og derfor må vi vedtage den lov med det noget beskedne antal, der stemmer for, men med den

forståelse bag det, at der er nogle, der undlader at stemme, netop fordi det er et fremskridt.

Det kan være noget bøvl med søndagene; det er der nogle der mener – jeg mener det ikke, men det er der nogle der mener – men vi får jo, som også hr. Svend Erik Hovmand og fru Pernille Sams sagde det, en total liberalisering af lukkeloven på hverdagene. Og også hr. Behnke burde anerkende, at i politik er det sådan, at man stemmer for de forbedringer, man kan få, og at ingen nogen sinde kan få det ideelle, medmindre de har totalt flertal.

Og så lige en sidste bemærkning til hr. Kim Behnke:

Jeg vil godt anholde udtrykket om, at embedsværket opererer med nogle mærkelige omsætningsgrænser. Embedsværket i Erhvervsministeriet opererer ikke med noget som helst andet end det, som det får politisk besked om. Embedsværket i Erhvervsministeriet er desuden bedre orienteret om, hvad der findes af undersøgelser, rapporter og analyser af dansk detailhandel og dens struktur og dens omsætning, end – tør jeg godt sige – nogen af os andre kan overkomme at være orienterede i, og det er ingen bebrejdelse af Folketingets medlemmer. Jeg ville anse det for et powershow, hvis vi skulle sætte os ind i alle de ting, og det er ikke meningen. Jeg vil bare gerne understrege: Embedsværket leverer det, som det politiske system beder om, når vi ønsker en eller anden form for afgrænsning.

Hr. Kim Behnke og andre kan angribe omsætningsgrænsen. Jeg spørger bare: Ønsker man sortimentsbekendtgørelsen tilbage?

Og det er i øvrigt også, hvad jeg vil sige til hr. Jørn Jeppesen: Hvad var problemet? Vi havde en aftale mellem HK og arbejdsgiverne på området – ja, ja, ja – men problemet for os, der sidder her som lovgivere, var, at enhver kunne se, at den lov blev ikke overholdt. Danskerne kan ikke forstå, at en jomfruelig dybfrossen kylling, der aldrig har gjort noget ondt i sit liv, er dybt kriminelt, når klokken er kvart over otte. Det var det, der gik galt; det var ikke aftalen mellem HK og Dansk Handel & Service. Det kunne den ikke udbedre.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jeg synes, det sidste indlæg mere var præget af elegance i formen end i indholdet. Og jeg vil gerne sige til fru Mimi Johansen, undskyld, erhvervsministeren, at jeg synes, man måske

burde føre sig frem med en lille smule mere ydmyghed, når man taler om at ændre en eksisterende lov, som trådte i kraft den 1. oktober 1994, som man selv som regering har forelagt og fået vedtaget, og som man selv har stemt for. Det er jo en kendsgerning, som måske bliver glemte en lille smule i den meget flotte retorik.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorfor HK ikke bare kan kæmpe noget overtidsbetaling igennem, vil jeg sige, at jeg tror, erhvervsministeren talte en smule hurtigere, end tankerne kunne følge med til, da sygeplejerskerne blev inddraget. Et af problemerne for sygeplejerskerne er jo netop, at de heller ikke føler, de får nogen anstændig betaling for de skæve tidspunkter, som de er nødt til at arbejde på.

Sagen er jo bare, at der er nogle vitale samfundsfunktions, hvor vi må sige: Her er der nogle overordnede hensyn, der gør, at vi er nødt til at have sygehuse, politi og andre institutioner til at fungere i døgndrift. Men der er ingen, der har argumenteret overbevisende for, hvorfor det ud fra nogle overordnede hensyn er nødvendigt at holde butikkerne åbne i døgndrift, sådan som der bliver lagt op til nu.

Man kan spørge sig selv: Er det i virkeligheden lykken? Er det dét, man ønsker politisk: at alting skal foregå hele tiden? Det er det tilsyneladende.

Så påpeger vi bare, at vi mener, at ulemperne for en lang række mennesker langt overstiger den gevinst, der måtte være for nogle forbrugere, som kan handle på nogle meget skæve tidspunkter, og den samlede afvejning har vi i øvrigt tilladt os at foretage i overensstemmelse med det, som regeringen gjorde for ganske kort tid siden.

Om sortimentslisten skal jeg sige, at problemet jo ikke var, at den ikke blev overholdt; problemet var, at den lige pludselig blev så klar, at det kunne ses, om den blev overholdt. Og det, som regeringen selv lagde op til, var en mindre justering, og det kunne man have fået igennem.

Til sidst skal jeg spørge ministeren: Når vi diskuterer omsætningsgrænsen, er det så ikke rigtigt, at den var 10 mio. kr., at det var det rigtige beløb indtil i går, og at det først var efter, at repræsentanter for 7-Eleven havde været her, at der begyndte at komme forslag om at hæve omsætningsgrænsen? Er det ikke en kendsgerning?

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Om den nugældende lukkelov må jeg bare sige til hr. Jørn Jeppesen, hvad jeg har sagt her i salen utallige gange:

Første næstformand (Ivar Hansen):
Jespersen!

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Jespersen – men jeg blev jo kaldt Johansen, hr. formand, så det må vel gå lige op . . . (*Munterhed*) . . . undskyld, jeg beklager – hr. Jørn Jespersen:

Den nugældende lukkelov har jeg stemt for og underskrevet som minister med fuld god samvittighed. Den var en klar forbedring i forhold til den lukkelov, der gjaldt før. Jeg skal bare nævne, at syv forskellige sortimentslister blev slået sammen til én, at åbningstiden blev udvidet fra kl. 17.30 til kl. 20.00, og at der kom en ekstra lang lørdag. Fint! For jeg arbejder på den måde i politik, at jeg tager de fremskridt, som jeg kan få, og som jeg sagde før, kan ingen få verden serveret på et sølvfad, nøjagtig som man vil have den. Det var den ene ting, jeg ville svare hr. Jørn Jespersen på.

Den anden ting er spørgsmålet om omsætningsgrænsen: Som jeg har redegjort for, kan man ikke fra hr. Jørn Jespersens side både sige, at vi ikke har lyttet, og samtidig angribe os for, at vi har lyttet til en deputation, der gør opmærksom på, at lukkeloven med den udvidede sortimentsliste trådte i kraft den 1. oktober 1994, og at vi derfor kan have undervurderet omsætningsgrænsen på 10 mio. kr.

Det er faktisk et argument, som vi mener kan være rigtigt, at de butikker, der er på dette område – og det gælder ikke bare 7-Eleven, det gælder alle de butikker, der er omfattet af denne lov – kan være undervurderet med hensyn til deres 1995-tal, fordi lukkeloven med det udvidede sortiment i virkeligheden bringer dem højere op i omsætning i år, mens det kun havde en beskednen gennemslagskraft i 1994.

Det er den slags form for argumenter, der kan lyttes til, og som vi kan forholde os til, ligesom vi har lyttet til en stribe af de argumenter, der har været i, jeg ved ikke hvor mange skrivelser, og jeg ved ikke hvor mange henvendelser, og jeg ved ikke hvor mange møder både i Erhvervsudvalget og i Erhvervsministeriet. Så man kan ikke komme og sige begge dele.

Men det, der piner hr. Jørn Jespersen, er selvfølgelig, at vi ikke lige lytter til de samme som

hr. Jørn Jespersen, men det forbeholder vi os da ret til. Vi lytter til alle, men vi vælger, og det gør hr. Jørn Jespersen ganske givet også. Det har jeg da i hvert fald en klar fornemmelse af i dag.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Jamen det er jo lige præcis det, det handler om: Vi lytter til forskellige! Og jeg tillader mig bare at påpege, at dem, vi har lyttet meget til, er de hundredtusinder af ansatte i de danske butikker og de indehavere af små specialbutikker, som står for service og kvalitet. Og de har i mangfoldige uger og måneder skrevet til Folketinget og har været i deputation her, og det kan godt være, at der er blevet lyttet, men der er ikke blevet lyttet så meget, at det har fået nogen som helst konsekvenser. Der er ikke blevet ændret nogen ting i lukkeloven på grund af henvendelser fra HK eller fra slagtere, fiskehandlere eller ostehandlere.

Men da 7-Eleven kom, skal jeg love for at der i meget høj grad blev lyttet aktivt. Da lykkedes det altså at lytte så meget og så intenst, at man i løbet af én nat var i stand til at finde ud af, at de beregninger, man hidtil havde lavet, nok var forkerte. Nu viste det sig lige pludselig, at det var en anden omsætningsgrænse, der skulle ind.

Det var en meget imponerende aktiv lytning, der fandt sted. Men så kunne man spørge: Er det ikke en lille smule sent at finde ud af, at nogle tal fra oktober 1994 nok ikke er det helt seriøse grundlag, dagen før andenbehandlingen? Hvis det er helt upåvirket af 7-Elevens besøg, er det så ikke en lille smule sent at komme i tanker om, at man har opereret på et fejlagtigt grundlag, natten før en andenbehandling?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§ 1 vedtoges med 60 stemmer mod 47; 2 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 1 om, at § 1 udgår, var dermed forkastet.

§ 2 vedtoges med 61 stemmer mod 44; 2 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 2 om, at § 2 udgår, var dermed forkastet.

Ændringsforslag nr. 4 vedtoges med 83 stemmer; 22 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 5 vedtoges med 86 stemmer; 22 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 6 vedtoges med 81 stemmer; 22 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 7 vedtoges med 86 stemmer; 22 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 8 vedtoges med 74 stemmer mod 6; 24 stemte hverken for eller imod.

§ 3 med de foretagne ændringer vedtoges med 60 stemmer mod 45; 3 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 3 om, at § 3 udgår, var dermed forkastet.

Ændringsforslag nr. 10 vedtoges med 41 stemmer mod 6; 60 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 11 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 12 vedtoges med 41 stemmer mod 6; 60 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 13 vedtoges med 41 stemmer mod 6; 60 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 14 vedtoges med 80 stemmer mod 6; 22 stemte hverken for eller imod.

§ 4 med de foretagne ændringer forkastedes, idet 44 stemte for, 58 imod; 4 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 9 om, at § 4 udgår, var dermed vedtaget.

Ændringsforslag nr. 16 vedtoges med 41 stemmer mod 5; 60 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 17 vedtoges med 41 stemmer mod 6; 57 stemte hverken for eller imod.

§ 5 med de foretagne ændringer vedtoges med 57 stemmer mod 45; 5 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 15 om, at § 5 udgår, var dermed forkastet.

Ændringsforslag nr. 18 vedtoges med 83 stemmer; 23 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 19 vedtoges med 80 stemmer; 24 stemte hverken for eller imod.

§ 6, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Underændringsforslag nr. 22 forkastedes, idet 44 stemte for, 61 imod; 1 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 21 vedtoges med 41 stemmer mod 6; 59 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 23 vedtoges med 79 stemmer mod 1; 22 stemte hverken for eller imod.

§ 7 med de foretagne ændringer forkastedes, idet 43 stemte for, 43 imod; 20 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 20 om, at § 7 udgår, var dermed vedtaget.

Ændringsforslag nr. 24 om en ny affattelse af § 8 forkastedes, idet 43 stemte for, 61 imod; 1 stemte hverken for eller imod.

§ 8 vedtoges uden afstemning.

Underændringsforslag nr. 26 forkastedes, idet 15 stemte for, 83 imod; 9 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 25 vedtoges med 83 stemmer mod 14; 9 stemte hverken for eller imod.

§ 9 med den foretagne ændring og § 10 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):
Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

42) Anden behandling af lovforslag nr. L 119:

Forslag til lov om ophavsret.

Af kulturministeren (Jytte Hilden).

(Fremsat 18/1 95. Første behandling 1/2 95.

Betænkning 24/5 95).

Der var stillet 18 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under et.

Forhandling

Brian Mikkelsen (KF):

Jeg skal stærkt beklage, at der ikke bliver flertal for ændringsforslag nr. 5 til § 4 stillet af Venstre og Det Konservative Folkeparti og tiltrådt af Fremskridtspartiet.

Det drejer sig om en reduktion af afgiften på uindspillede bånd, video- og lydånd, som kunne afbøde det hidtidige drastiske fald i den legale omsætning af blanke bånd, efter at afgiften er indført.

Samtidig er grænsehandelen og piratimporten jo steget til urimelige højder. Det forudså vi allerede, da afgiften blev indført, og vi har beklageligvis fået ret.

Jeg ved godt, at ministeren afviser det med henvisning til, at der er en fælles EU-ordning undervejs, men mens græsset gror, dør hørsemmor som bekendt. Det haster med at få vendt udviklingen, og vores forslag kan vende den med det resultat, at både statskassen og kunstnerne holdes skadesløse.

Nu ser jeg, at Copy-Dan er indstillet på at sætte aktioner i gang for at standse bl.a. den ulovlige import. Det er den kendte situation. Man laver afgifter, som føles urimelige, og som er lette at omgå. Så kan man gå i gang med bureaukrati og retsvæsen for at fange skaderne op i stedet for at omgøre det lovgrundlag, som skaber den uønskede adfærd. Det kunne man så let som ingenting gøre her med dette ændringsforslag.

Det Konservative Folkeparti slipper ikke den sag, selv om vores forslag ikke har flertal i dag.

Jeg vil afslutningsvis sige til selve lovforslaget, at jeg synes, at man i Kulturudvalget har

grund til at være stolte af det store arbejde, der blev udført, og det er et resultat, vi i store træk kan være meget glade for.

Poul Qvist Jørgensen (S):

Jeg kan helt tilslutte mig hr. Brian Mikkelsens sidste bemærkninger vedrørende det gode arbejde, der er gjort med dette fortløbende arbejde med ophavsretsloven.

Om ændringsforslagene skal jeg så nøjes med at sige, at vi ikke kan stemme for det af V og K stillede ændringsforslag til § 40, formentlig også tiltrådt af Fremskridtspartiet. Vi mener faktisk, at man på lige præcis det her punkt, uanset hvad man måtte mene i øvrigt om afgifterne på blankbåndene, rammer et område, hvor der hidtil har været god tilfredshed med, at vi fik en kanalisering direkte ud til kunstnerne.

Jeg skal så også ved samme lejlighed meddele, at vi naturligvis ikke kan stemme for de af Fremskridtspartiet stillede ændringsforslag, idet vi nok må konstatere, at Fremskridtspartiet i denne sag har overhalet amerikanerne, som er på vild vej hen imod en mere europæiseret model på området.

Jeg skal beklage dette, i og med at også Fremskridtspartiet har været aktivt medspillende i arbejdet med de her meget komplicerede ting. Det vil jeg godt kvittere for også, men vi må altså stemme imod Fremskridtspartiets forslag.

Kim Behnke (FP):

Det er jo efter to års udvalgsarbejde, at ophavsretsloven nu når frem til en andenbehandling. Vi førstebehandlede ophavsretsloven i sidste samling, men den nåede aldrig frem til andenbehandling, og så har vi haft en førstebehandling igen i denne samling.

Resultatet af dette store og komplicerede arbejde har vi nu foran os i dag, og vi må nok sige, at det undervejs i udvalgsarbejdet har været muligt at få lydhørhed for visse argumenter, og derfor har vi også tiltrådt de ændringer, som kulturministeren foreslår her til andenbehandling.

Den anden kategori af ændringsforslag er det forslag, som er stillet af Venstre og Det Konservative Folkeparti, som vi har tiltrådt, og som går ud på, at afgiften på lydånd, videobånd, skal reduceres, og det er vi tilhængere af. Vi var modstandere af blankbåndsaftgiften, da den i sin tid blev indført.

Så har vi problemet med importen af varer fra tredjelande, og dér må vi nok sige, at vi bestemt